

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ Γ ΕΠΑΛ 2024

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

A1.

α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο καταλήγει σε δύο ουσιώδη συμπεράσματα για την πηγή της ανθρώπινης εξέλιξης. Αρχικά, τονίζει πως το διάβασμα δεν μπορεί να λειτουργεί ως πανάκεια, ούτε ως βάση της γνώσης μεμονωμένα για ό,τι απασχολεί τον άνθρωπο. Είναι το μέσο για την επίτευξη της εξέλιξης και την ολοκληρωμένη αντίληψή του. Αντιθέτως, καταλήγει ότι η ζωή είναι εκείνη που τον εφοδιάζει για την πορεία του.

(66 λέξεις)

β) Τρία ενδεικτικά μέσα πειθούς που αποδεικνύουν την επίκληση στο συναίσθημα:

- Μεταφορά: «Δεν υφίσταται καλύτερος δάσκαλος λοιπόν από την ίδια την εν κινήσει ζωή.»
- Συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση: «μα το βιβλίο ... περιτριγυρίζει.»/ «Ένας πραγματικός οδηγός να πορευόμαστε.»
- Επίθετο: «ουτοπικό/ θαυματουργό φάρμακο»/ «φλογερού φάρου»/ «άσβεστης δάδας»

(ΑΡΚΟΥΣΕ Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ 1 ΧΩΡΙΟ)

2η δραστηριότητα

A2. α) Θεματική περίοδος: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο ... επαγγελματικό του τομέα.»

Σχόλια/ Λεπτομέρειες: «Ταυτόχρονα, ... ατομικής λογικής.»

Κατακλείδα: Δεν υπάρχει.

β) **άποψη**: σκοπιά/ πλευρά/ οπτική

ενισχύεται: ενδυναμώνεται/ εντείνεται/ αυξάνεται

συνειδητοποιήσει: καταλάβει/ αντιληφθεί/ κατανοήσει

(ΑΡΚΟΥΣΕ Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ 1 ΣΥΝΩΝΥΜΟ)

A3) Το ζητούμενο κειμενικό είδος είναι **προσχεδιασμένος προφορικός λόγος**. Επομένως, για να είναι αποτελεσματικό επικοινωνιακά το κείμενο, πρέπει να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προσφώνηση
- Αποφώνηση
- Εναλλαγή ρηματικών προσώπων
- Ενδιάμεση απεύθυνση στο ακροατήριο
- Ρητορικούς τρόπους και γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο λόγος γίνεται πιο άμεσος (π.χ. ερωτήματα, απλό λεξιλόγιο, μικρή σε έκταση περιόδους λόγους, παρατακτική σύνταξη και σύνδεση των νοημάτων ή απλή υπόταξη, σημεία στίξης που λειτουργούν σχολιαστικά κ.ά.)

Ενδεικτικοί άξονες ανάπτυξης του θέματος:

Πρόλογος :

Αξιότιμοι κύριοι εκπαιδευτικοί,
Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή να βρίσκομαι ως ομιλητής στην ημερίδα του σχολείου μας με θέμα την φιλαναγνωσία και να έχω την ευκαιρία να εκφράσω τις απόψεις μου σχετικά με τη σημασία και τη χρησιμότητα του βιβλίου. Αναμφίβολα, στην εποχή μας η εισβολή του διαδικτύου στην καθημερινή ζωή προσφέροντας εύκολη και άμεση πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών, περιορίζει την ανάγνωση βιβλίων. Ωστόσο, αν συνειδητοποιήσουμε πόσο απαραίτητη είναι η ενασχόλησή μας με την ανάγνωση βιβλίων και η καλλιέργεια της αγάπης για τη φιλαναγνωσία, θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε γιατί «Το βιβλίο είναι ένας φίλος, ένας σύντροφος της που μένει.».

Κύριο μέρος :

ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1. Πνευματικός τομέας

- Καταγράφει, συμπυκνώνει και διασώζει τις ανθρώπινες γνώσεις.
- Προάγει το πνεύμα, οξύνει την κρίση και τη λογική, αναπτύσσει τη φαντασία. Γι' αυτό το λόγο αποτελεί και το βασικότερο όργανο της εκπαίδευσης.
- Διδάσκει, ενημερώνει, καλλιεργεί την ελεύθερη σκέψη. Διευρύνει τον πνευματικό ορίζοντα του ανθρώπου.

- Απαλλάσσει από τις προλήψεις και δεισιδαιμονίες.
- Μαθαίνει το άτομο να κρίνει, να συγκρίνει και να επιλέγει. Με αυτό τον τρόπο δεν γίνεται θύμα προπαγάνδας.
- Ενεργοποιείται όλος ο πνευματικός μηχανισμός και η διανοητική λειτουργία. Η ανάγνωση βιβλίων γεννά προβληματισμούς, οδηγεί στη δημιουργία νέων σκέψεων και συνειρμών.

2. Πολιτιστικός τομέας

- Μεταλαμπαδεύει τις παραδόσεις και προωθεί την αισθητική καλλιέργεια.
- Διδάσκει τη γλώσσα και την αρμονία του λόγου. Η επαφή με τη γλώσσα μέσω των βιβλίων είναι η άμυνα κατά της λεξιπενίας και της συρρίκνωσης του λόγου.

3. Κοινωνικός– επαγγελματικός τομέας

- Κοινωνικοποιεί το άτομο. Υποδεικνύει τρόπους κοινωνικής συμπεριφοράς, προβάλλει πρότυπα συνεργασίας και προωθεί τους αναγκαίους όρους της κοινωνικής ζωής, όπως τον διάλογο, την αμοιβαιότητα, την αλληλεγγύη και την αναγνώριση της προσφοράς των άλλων.
 - Ευαισθητοποιεί σε θέματα κοινωνικά και δημιουργεί κοινωνική συνείδηση. Καλλιεργεί την αντίληψη της προώθησης του κοινωνικού συμφέροντος έναντι του ατομικού.
 - Τα εξειδικευμένα βιβλία σε οικονομικά ή επαγγελματικά θέματα βοηθούν την επαγγελματική εξέλιξη και την οικονομική ανάπτυξη.

4. Ηθικός τομέας

- Συμβάλλει στην ηθικοποίηση του ατόμου. Μέσω της αυτοκριτικής και της αυτογνωσίας, αρετές που προωθούνται με τα βιβλία, το άτομο απαλλάσσεται από τα πάθη, εξευγενίζεται και αποβάλλει τον εγωισμό, το φανατισμό και το δογματισμό.
- Προωθεί την αλήθεια, τη συνέπεια, τη δικαιοσύνη, την ανιδιοτέλεια και το σεβασμό στον άνθρωπο

5. Ψυχολογικός τομέας-

- Ενισχύει το άτομο ψυχολογικά, το οδηγεί στην αυτοπεποίθηση, το εφοδιάζει με αισιοδοξία, το απαλλάσσει από τα διάφορα συμπλέγματα και εμπλουτίζει το συναισθηματικό του κόσμο, γιατί του δίνει τη δυνατότητα να βιώνει ποικίλα συναισθήματα μέσα από τις αφηγήσεις του.

- Αποτελεί πολύτιμο σύντροφο τις ώρες της μοναξιάς, της πλήξης και της ανίας, γιατί ενημερώνει, αλλά και ψυχαγωγεί.

6. Πολιτικός τομέας

- Προβάλλει τις συλλογικές διαδικασίες και προωθεί αντιλήψεις σχετικές με πολιτικά συστήματα και θεσμούς.
- Διδάσκει την αποφυγή λαθών, την ιστορία του έθνους και ενημερώνει για τις συνέπειες του ακραίου εθνικισμού
 - Αποτελεί μέσο επικοινωνίας των λαών μεταξύ τους, μέσο ανταλλαγής απόψεων, μέσο γνωριμίας. Συμβάλλει στην προσέγγιση των λαών, στην αποβολή του ρατσισμού, και στην ευκολότερη επίλυση των παγκόσμιων προβλημάτων.

Επίλογος

Συμπερασματικά, αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες, όταν η φιλιαναγνωσία καλλιεργείται, διευρύνει τη φαντασία μας, ενισχύει τη μνήμη και εμπλουτίζει τις γνώσεις μας. Χρειάζεται, λοιπόν, όλοι εμείς να συνειδητοποιήσουμε την αξία της, να αλλάξουμε ριζικά τη στάση μας απέναντι στο βιβλίο, να υιοθετήσουμε εκείνη τη στάση, που θα μετατρέψει το βιβλίο σε μέσο χαράς, γνώσης και απαγκίστρωσης από την τεχνολογική μας εξάρτηση. Έτσι, θα έχουμε κοντά μας έναν φίλο αληθινό, έναν φίλο πιστό!

Αποφώνηση:
Σας ευχαριστώ θερμά
ή
Ευχαριστώ για τον χρόνο σας

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

B1. Η ιστορία διαδραματίζεται στο χωριό, όπου εργαζόταν ο μικρός σε ηλικία ήρωας. Στο χωριό όμως δεν υπήρχαν βιβλιοπωλεία («χαρτοπωλεία»), έτσι το παιδί αναζητά κάποιον να του φέρει βιβλία από την πόλη («να παρακαλέσει κανένα μπάρμπα απ' αυτούς που κατεβαίνουν στην πολιτεία»). Τελικά, καταφέρνει να βρει έναν ηλικιωμένο («γερούλη») προκειμένου να εκπληρώσει την επιθυμία του, με ανταλλαγή κάποια νομίσματα. Έπειτα από κάποιες μέρες φτάνει στα χέρια του ένα βιβλίο που διαβάζει με πάθος, και ενώ στον ηλικιωμένο άνδρα αρχικά φαινόταν δυσνόητο («Δεν βγαίνει τίποτα») στη συνέχεια μαγεύεται από αυτό. Έτσι, η αγάπη και το πάθος για το βιβλίο ένωσε τα δυο πρόσωπα της ιστορίας.

2η δραστηριότητα

B2. A.

Οι αφηγηματικοί τρόποι που εντοπίζονται στο απόσπασμα είναι οι ακόλουθοι:

- Αφήγηση:Αυτό ήταν! Το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα. ξανά το διάβαζε και ο διάβαζε.....ήθελε.

- Διάλογος: "Πάρ τα", του λέει

"Αν τα χαρτιάσύμφωνοι; " "

B2. B.

- «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»

Στη συγκεκριμένη φράση ο συγγραφέας κάνει χρήση του σχήματος της μεταφοράς.

- «ήταν σαν μικρό σπιτάκι.»

Εδώ χρησιμοποιείται το σχήμα της παρομοίωσης.

- «Και το διαβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»

Χρησιμοποιείται η επανάληψη, καθώς επαναλαμβάνεται το ρήμα διάβαζε.

3η δραστηριότητα

B3. Το φτωχό και ορφανό αγόρι - ο ήρωας του αποσπάσματος - αγαπά πολύ την ανάγνωση βιβλίων, διότι θεωρεί ότι με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να εξερευνήσει τον κόσμο και να αποκτήσει χρήσιμες εμπειρίες για την ζωή του («θα έπιανε φιλία με το βιβλίο»). Όταν με τη βοήθεια ενός ηλικιωμένου από το χωριό καταφέρνει να πιάσει στα χέρια του το πρώτο του βιβλίο, την «Ιστορία του Σεβάχ του Θαλασσινού», τότε κατακλύζεται από ενθουσιασμό καθώς τρέμει από συγκίνηση και ξεκινά να το διαβάζει όσο πιο γρήγορα μπορούσε («έπεσε με τα μούτρα»). Από τη στιγμή που βρήκε την δίοδο αυτή προς την κατάκτηση της γνώσης μέσα στη χρονιά ολοκλήρωσε δέκα βιβλία.

Κατά τη γνώμη μου, οι νέοι σήμερα στον ελεύθερό τους χρόνο προτιμούν άλλες δραστηριότητες και όχι την ανάγνωση βιβλίων. Παρά το γεγονός ότι θα μπορούσαν να αποκομίσουν πολλά, έχοντας μεγαλώσει στην εποχή της εικόνας και της τεχνολογίας, επιλέγουν να ασχολούνται περισσότερο με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, εκφράζοντας αποστροφή για το βιβλίο λόγω του περιορισμένου ελεύθερου χρόνου που διαθέτουν.